

עמ"ת 34462/05/20 - עפו עדוי, סאלם עדוי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עמ"ת 34462-05-20 עדוי(עציר) ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 177972/2020

בפני	כבוד השופטת תמר נסים שי
עוררים	1. עפו עדוי (עציר) 2. סאלם עדוי (עציר)
נגד	
משיבים	מדינת ישראל

החלטה

לפניי ערר על החלטות בית משפט השלום בנצרת (כב' השופטת עדי במביליה-אינשטיין) במ"ת 22243-04-20. האחת מיום 27.04.20, במסגרתה נקבע כי מתקיימות כנגד העורר 1 ראיות לכאורה. השנייה מיום 14.05.20, במסגרתה הורה בית המשפט קמא על מעצרים של העוררים בפיקוח אלקטרוני.

רקע ותמצית ההליך -

- נגד העוררים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של פציעה על ידי שניים או יותר, לפי סעיף 335(א)(2) לחוק העונשין תשל"ז - 1977, ופציעה כשהעבריין מזוין, לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין.
- על פי עובדות כתב האישום, העורר 1 (ולהלן: "עפו") הנו אביו של העורר 2 (ולהלן: "סאלם"), של קייס עדוי (ולהלן: "קייס") ושל בן נוסף, שהינו קטין יליד 2002 (ולהלן: "הקטין"). שכנם של העוררים, אמיר עדוי (להלן: "המתלונן"), בנה בית סמוך לבית העוררים בטורעאן (להלן: "הבית"). ברקע הדברים קיים סכסוך בין המתלונן לעפו ובניו.
- בתאריך 15.4.20, סמוך לשעה 17:20, ניגש המתלונן לבית יחד עם אמו, גב' הינד עדוי, כדי לבדוק מצבו. אמו של המתלונן נכנסה לבית והמתלונן עמד בחוץ וצילם אותו. אותה עת הגיעו למקום העוררים, קייס והקטין, כשהאחרון נוהג בטרקטור. קייס הסתכל על המתלונן והקטין נסע לעברו עם הטרקטור בכוונה להפחידו. המתלונן ברח מהטרקטור וקפץ על ערמה של פסולת בניין כדי להימלט מהפגיעה. סמוך לאחר מכן רצו קייס וסאלם לעבר המתלונן כשהם חמושים במברגים, ודקרו את המתלונן בגבו, בבטנו ובמותנו. אליהם הצטרף אחיהם הקטין שאחז בחפץ חד בידו, ואף הוא דקר את המתלונן. בהמשך הגיע למקום גם האב עפו והצטרף לתקיפת המתלונן.

בעקבות התקיפה נפל המתלונן ארצה והעוררים, יחד עם קייס והאח הקטין, היכו אותו בידיהם ובאמצעות אבנים, פגעו בו בראשו, תוך שעפו אף מכה ובוטט במתלונן בעודו שכוב ארצה. רק לאחר שהמתלונן צעק לאמו לעזרה, עזבוהו העוררים, קייס והקטין, אף שלאחר מכן שב הקטין ועלה על הטרקטור והמתלונן ברח מלפניו.

כתוצאה מן התקיפה, נגרמו למתלונן חבלות ופציעות - שפשוף ופצע בגבו, שפשופים בבית החזה ובבטן, פצעי דקירה בבטן במוותן, בירך שמאל ובבית החזה, נפיחות במצח עם שפשוף ודימום, נפיחות ודימום בשפה ונפיחות בגשר האף. המתלונן פונה באמבולנס לחדר המיון בבית החולים פוריה ונזקק לאשפוז למשך 24 שעות.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העוררים עד תום ההליכים נגדם. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס להם, הכוללות עדויות, תיעוד רפואי, דו"חות פעולה ועוד. כן נטען כי קיימות עילות מעצר שעניינן מסוכנות וחשש לשיבוש הליכי משפט.

5. הצדדים הסכימו כי מתקיימות ראיות לכאורה בעניינו של סאלם. בהחלטתו מיום 27.4.20, בית המשפט הכריע כי אף בנוגע לעפו קיימות ראיות לכאורה, והורה על קבלת תסקירי מעצר בעניינם של השניים.

את קביעתו לעניין קיומן של ראיות לכאורה, ביסס בית המשפט קמא על נדבכים אחדים. בין היתר הפנה לגרסתו העקבית של המתלונן, שציין גם את עפו כמי שהשתתף באירוע התקיפה ותקף אותו במכות ואגרופים; לשחזור שביצע המתלונן, אשר גם בו תיאר את מעורבות עפו; לגרסת המתלונן כפי שנמסרה מפי אמו, אשר ציינה אף היא כי המתלונן תיאר את המעורבות של עפו בתקיפה, כמו גם גרסתה שלה, לפיה היא הבחינה בעפו "הולך לכיוון הצעקות"; לגרסאות העדים זייד ועלי עדוי, אשר ישבו בחוץ ועשו "על האש" עת פגשו במתלונן בעודו פצוע ומדמם בסמוך לאחר אירוע התקיפה. לדבריהם, המתלונן תיאר כי הותקף ע"י עפו ובניו; לעדות המתלונן בפני אחיו עבד אל חלים עדוי, אשר ציין כי אחיו תיאר לו כי הותקף ע"י עפו ובניו; לעובדה כי טענת האליבי שמסר עפו, לפיה בשעת האירוע תיקן טרקטור, הופרכה ע"י השניים, אשר טענו שנכחו עמו במועדים הרלוונטיים. במסגרת סקירת הראיות הפנה בית המשפט קמא גם לעדויות ששללו את מעורבות האב עפו באירוע הקטטה. כך למשל, לעדות הבן קייס והבן הקטין. עוד הוא הפנה לגרסאות סותרות של המתלונן בנוגע לתיאור אירוע התקיפה. כך למשל, בהודעה אחת אמר המתלונן שעפו היכה אותו באגרופים בפניו ובאחרת הדגים כיצד בעט ברגליו ובגבו. עם זאת, צוין כי מדובר באירוע דינאמי ומתמשך. המתלונן הבהיר כי בשלבים שונים של האירוע הוכה ע"י עפו, כך שבהחלט אפשרי שתיאור שתי סיטואציות שונות בשתי הודעות שונות שמסר.

במכלול האמור, בית המשפט קמא סבר כי מארג הראיות מגבש "ראיות לכאורה" בעוצמה נמוכה מאד לכך שעפו אחז בידיו נשק קר (אבן או מברג) בשלב כלשהו של האירוע. אלא שקיימות ראיות לכאורה לכך שעפו תקף את המתלונן, לפחות באמצעות ידיו, בעת שבניו עשו שימוש בנשק קר. משמע, נהג כ"מבצע בצוותא" של העבירות נשוא כתב האישום, ברמה הנדרשת לשלב הדיוני של מעצר עד תום ההליכים.

נוכח השימוש שנעשה בנשק קר, הבריונות הקבוצתית והאירוע האלים, נקבע כי קיימת עילת מעצר סטטוטורית

מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: "חוק המעצרים"). עוד נקבע, כי קיים חשש כי שחרור העוררים יביא לשיבוש מהלכי משפט והשפעה על עדים, שכן המתלונן והמשיבים ממשפחה מורחבת אחת והם בני אותו הכפר. שחרורם עלול עוד להביא לתסיסה נוספת בכפר ולליבוי הסכסוך.

כאמור, ביהמ"ש קמא הורה על הגשת תסקירי מעצר אשר יעריכו את מידת המסוכנות הנשקפת מהעוררים, לשם בדיקת חלופות מעצר. ואולם, בשל מצב החירום עקב מגפת הקורונה לא הוגשו לבסוף התסקירים, וביהמ"ש קמא בחן את החלופות שהוצעו במספר ישיבות לאחר מכן.

6. בהחלטתו מיום 14.05.20, בית המשפט קמא מצא כי מעצר בפיקוח אלקטרוני בתנאים מגבילים מתאימים ישיג את תכלית המעצר, והורה על מעצרו של העוררים בפיקוח אלקטרוני בדירה בעיר נצרת, תחת פיקוחם של משמורנים.

טענות הצדדים בערר

7. לטענת ב"כ העוררים, שגה בית המשפט קמא משקבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעפו בכתב האישום. בהקשר זה מפנה לכך שעפו הגיע אחרון למקום, לאחר שהסתיימה התקיפה, שלא מיוחסת לעוררים קשירת קשר, שכתב האישום איננו מתאר תכנית עבריינית משותפת ושחלקו של עפו איננו עונה להגדרת הביצוע בצוותא בנוגע ליסודות עבירת הפציעה. העורר מפנה עוד לסתירות בעדויות המתלונן, בעיקר בנוגע לחלקו של עפו בתקיפה.

8. עוד שגה בית המשפט קמא ששלח את העוררים למעצר בפיקוח אלקטרוני חלף שחרורם בערובה, כאשר בנוגע לעפו התעלם מחלקו ביחס לשאר המעורבים בפרשה, על ההשלכה שיש לכך על רמת המסוכנות הנשקפת ממנו, ובאשר לשני העוררים - לא שקל עובדת היותם משתייכים למשפחה נורמטיבית ונעדרי עבר פלילי. אירוע הקטטה הוא אירוע בודד והפציעות אשר נגרמו למתלונן הן ברף הנמוך. הוצג בפני ביהמ"ש קמא הסכם סולחה, ומאז לא נרשמה כל הסלמה נוספת. כך לא הובא בחשבון גילו הצעיר של סאלם, שאחיו הקטין שצעיר ממנו בשנתיים בלבד שוחרר זה מכבר.

9. מנגד, המשיבה סומכת ידיה על החלטות בית המשפט קמא ומבקשת לדחות את הערר. ב"כ המשיבה מפנה לקביעותיו של בית המשפט קמא בהתבסס על הראיות שנבחנו ופורטו היטב, לרבות אלה המצביעות על נקודות חולשה בגרסת התביעה. אשר לטענות בעניין המהימנות, אלה מקומן בהליך העיקרי. אף לעניין עילות המעצר לא קיימת כל עילה להתערבות. כך גם אין להתערב בקביעה לעניין החלופה, שכן זו נקבעה לאחר בחינת כל השיקולים הרלוונטיים ואיזונם.

10. לאחר עיון בהודעת הערר, שמיעת טיעוני הצדדים בדיון ועיון בתיק קמא, הגעתי למסקנה כי יש לקבל את הערר באופן חלקי, וזאת כפי שיפורט להלן.

11. אשר להחלטה בעניינו של עפו - כידוע, בהליך בקשה למעצר עד תום ההליכים אין בית המשפט נדרש להכריע בשאלת מהימנותם של עדים ובמשקלן של עדויות, אלא אם קיימות סתירות גלויות ומהותיות בחומר החקירה, המכרסמות באופן מהותי בעוצמת התשתית הראייתית הלכאורית (בש"א 1072/20 **שחאדה נ' מדינת ישראל** (18.2.2020)). בשלב זה של ההליך, בית המשפט נדרש לבחון אך ורק האם בחומר הגולמי קיים פוטנציאל ראייתי שיהיה בו, שעה שיצא מהכוח אל הפועל בסוף המשפט, כדי להרשיע את הנאשם.

12. בעניין כאן, בית המשפט קמא עמד על הראיות הקיימות בתיק החקירה, פירט אותן לפרטיהן והתייחס לכל נקודות התורפה ולסתירות הקיימות בתוכן ובינן לבין עצמן. את קביעותיו סמך בית המשפט קמא בראש ובראשונה על עדותו של המתלונן, אשר מסר בהודעותיו, לרבות בשחזור, כי בניו של עפו החלו תוקפים אותו ואביהם הצטרף אליהם ואף הוא תקף אותו. אף שלא ידע להסביר מי מהמעורבים הנחית עליו כל מכה ומכה, ולכאורה מסר בנוגע לעפו שתי גרסאות בנוגע לאופי המכות (פעם אחת טען כי חבט בו באגרופים ופעם אחרת בבעיטות), נכון עשה בית המשפט קמא שלא ראה שיש בכך כדי לפגוע בעוצמת הראיות, בשים לב לקביעתו שמדובר באירוע דינמי ובהחלט ניתן לקבל שמדובר בסיטואציות נפרדות. ממילא סוגיית המהימנות הינה עניין לתיק העיקרי.

נבחנו גם העדויות הנוספות התומכות בגרסת המתלונן לפיה עפו היה מעורב בתקיפה, ובכללן עדויות אם המתלונן, אשר ראתה את עפו מגיע לאזור האירוע מיד בסמוך לרגע בו נשמעו הצעקות, ולאחר מכן ראתה אותו במקום עם בניו. כן הפנה לעדויות הנוספות (זייד עדוי ועלי עדוי), אשר שמעו מפי המתלונן מיד לאחר האירוע אודות תקיפתו על ידי עפו ובניו, ואחיו של המתלונן (סלימאן ועבד אלחלים עדוי), שאף להם מסר מיד לאחר מכן כי הותקף ע"י עפו ובניו. עוד הפנה לעדות הבן קייס, אשר היה מעורב בקטטה והודה בתקיפה, לרבות באמצעות כלי עבודה כפי שטען המתלונן, אף שקייס שלל את מעורבות עפו בתקיפה. בהמשך, הפנה להודעות נוספות שעניינן הרקע לסכסוך בין הצדדים. כן הפנה לראיות שסותרות חזיתית את טענת האליבי של עפו, ולעדויות של סאלם והבן הקטין, שהרחיקו עצמם כליל מהפרשה באופן הסותר את עדותו של האח קייס.

13. על יסוד הראיות האמורות ואחרות שפורטו (לרבות דו"ח פעולה של המשטרה לפיו במקום היו כתמי דם), בדיון נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לכך שעפו תקף את המתלונן ביחד עם הבנים, זאת אף שעל פי הראיות הגיע לאירוע בעיצומו ולא בתחילתו.

14. מקובלות עליי גם הקביעות בקשר לסוגיית הביצוע בצוותא, לפיהן על אף שמחומר הראיות עולה לכאורה שעפו לא השתמש בנשק קר כלשהו בעצמו כאשר תקף את המתלונן, הרי שתקף אותו בידיו בעת שבניו עשו שימוש בנשק קר. טענות ב"כ העוררים כי בשלב הצטרפות עפו כבר הופסק השימוש באלה, אין להן על מה שיסמכו. מעדות המתלונן עולה מפורשות שהוכה בידי כולם, לרבות באגרופים ואף באבנים למשך מספר דקות. לדבריו, "סאלם וקייס הגיעו וישר התחילו לדקור אותי עם המברגים, הם הפילו אותי על הרצפה, גם

אחמד ועפו תקפו אותי, הם כולם הרביצו לי ונתנו לי אגרופים לפנים וגם הרימו אבנים ונתנו לי אותם על הפנים בסוף כבר ממש לא ידעתי מאיפה המכות" (ר' ש' 22-20 להודעת המתלונן מיום 16.4.20 שעה 13:41). מכאן שקיימות ראיות לכאורה לביצוע בצוותא. מדובר באירוע אחד קצר ודינמי, שמתאורו עולה כי עפו הצטרף אליו במהלך התרחשותו ותקף אותו כאשר הותקף גם באבנים. לפיכך, נכון קבע בית המשפט קמא כי לפחות לשלב המעצר יש לראותו כמבצע בצוותא.

15. אף בקביעות לעניין עילות המעצר לא מצאתי להתערב. מדובר באירוע אלים בו התנפלו לכאורה ארבעה על אחד ותקפו אותו בדרכים שונות, תוך שימוש בנשק קר, כאשר אחד מהם אף רודף אחריו באמצעות טרקטור. הכל עד שזעק לעזרת אמו, שאז עזבו אותו. כתוצאה מתקיפה זו נחבל המתלונן חבלות שונות, בגינת נזקק לטיפול רפואי. בדין נקבע כי מדובר בעוררים מהם נשקפת מסוכנות לציבור בכלל ולמתלונן בפרט. כן מתקיים חשש לשיבוש בהיות המתלונן והעוררים בני אותה משפחה מורחבת ובני אותו כפר.

16. כמצוות הפסיקה, בחן בין המשפט קמא האם ניתן להורות על חלופת מעצר אשר פגיעתה בחירות העוררים פחותה מזו שמאחורי סורג ובריח, והורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני תוך הרחקה לנצרת.

17. עיקר טרונותם על העוררים נוגעת למעצרו בפיקוח אלקטרוני, כאשר לשיטתם, בית המשפט החמיר עמם יתר על המידה וכי ניתן היה להורות על שחרורם לחלופת מעצר בתנאים שונים.

18. כאמור, המעשים המיוחסים לעוררים חמורים. משנה חומרה יש בביצוע בצוותא, כאשר ארבעה תוקפים אחד רבות באמצעות נשק קר, הכל בגין סכסוך שלכאורה הוא אינו צד לו כלל. יחד עם זאת ואף שהמעשים בוצעו בצוותא, אני סבורה כי יש להבחין בין העוררים.

אשר לסאלם - הוא לכאורה ממחוללי האירוע. כך, על פי עובדות כתב האישום, הצטרף לקייס ובאמצעות כלי עבודה בידו דקר את המתלונן. לא נעלם מעיני גילו הצעיר, כמו גם היעדר עבר פלילי כלשהו. יחד עם זאת, בשים לב לאופי התקיפה לשימוש שנעשה בנשק קר להיעדר שיתוף פעולה עם רשויות החוק לאחר מכן, אני סבורה כי נפלה שגגה בהקשרו בהחלטה קמא לעוצרו בפיקוח אלקטרוני.

אשר לעפו - מדובר באדם בן 49, אב ל - 9 ילדים, עובד למחייתו, שזו לו הסתבכותו הראשונה בפלילים ונראה כי ניהל עד כה אורח חיים נורמטיבי. בשונה מהבנים, עפו הצטרף לקטטה ולא יזם אותה ובעצמו לא עשה שימוש בנשק קר. דומה כי בעניינו ניתן היה להסתפק בחלופת מעצר ראויה.

לאמור יש להוסיף כי בין הצדדים הושגה סולחה, ויש לקוות כי הדבר יביא להרגעת הרוחות. כן יש לציין את המרחק הגאוגרפי של החלופה שאושרה.

בשקלול כל האמור, בעניינו של עפו אני רואה לקבל את הערר ולהורות על שחרורו לחלופת מעצר בתנאי מעצר בית מלאים במקום בו קבע בית המשפט קמא תחת פיקוחם של אותם מפקחים ובאותן ערבויות.

בצד האמור, ושעה שעסקינן באבי המשפחה ומפרנסה, בהתחשב בגילו ובהיותו נטול עבר פלילי, רשאי העורר להגיש בקשה לבית המשפט קמא ליציאה לעבודה זאת ככל שיהיה בידיו להציע מקום עבודה מתאים וראוי מחוץ לטורעאן.

ככל שתוגש בקשה מתאימה היא תידון כנדרש.

אבהיר, למען הסר ספק, כי אין באמור כדי לכבול את שיקול דעת בית המשפט קמא והבקשה תידון ע"פ מכלול השיקולים הנדרשים ובהתייחס לאמירות העקרוניות כמפורט לעיל.

יישומה של החלטה זו יעוכב עד ליום 7.6.20 שעה 12:00.

המזכירות תמציא לצדדים ולמנהלת האיזוק.

ניתנה היום, י"ב סיוון תש"פ, 04 יוני 2020, בהעדר הצדדים.